

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

**П Р А В И Л Н И К
О
СТУДИРАЊУ НА ПРВОМ ЦИКЛУСУ СТУДИЈА НА
УНИВЕРЗИТЕТУ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ**

Источно Сарајево, новембар 2022. године

На основу члана 54. став 2. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске” број: 67/20) и члана 41. став 2. Статута Универзитета у Источном Сарајеву, Сенат Универзитета на XLIV сједници, одржаној дана 23.11.2022. године, донио је

П Р А В И Л Н И К **О** **СТУДИРАЊУ НА ПРВОМ ЦИКЛУСУ СТУДИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТУ У ИСТОЧНОМ** **САРАЈЕВУ**

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о студирању на првом циклусу студија на Универзитету у Источном Сарајеву ближе се уређују организација и извођење студија првог циклуса, трајање студија, статус студента, вредновање рада студената, поступак испитивања и оцјењивања, услови и поступак провођења завршног рада, додјелљивање диплома, издавање исправа о студијама, као и друга релевантна питања од значаја за остваривање студија првог циклуса на Универзитету у Источном Сарајеву (у даљем тексту: Универзитет).

Члан 2.

Студије првог циклуса на Универзитету организују се и остварују у складу са правилима студирања заснованим на Европском систему преноса и акумулације бодова (European Credit Transfer System –ECTS).

II ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Трајање студија

Члан 3.

(1) Универзитет, односно факултети/академије организују и изводе академске студије првог циклуса из научних, умјетничких и стручних области за које су лиценцирани/акредитовани.

(2) Студијски програми подијељени су на студијске године и семестре.

(3) У складу са ECTS, обим студијског програма износи најмање 60 ECTS бодова у једној студијској години, односно најмање 30 ECTS бодова у једном семестру.

(4) Број бодова за поједини предмет одређује се према броју часова наставе (теоријске или практичне, вјежби, семинара и слично) и времена за учење код припреме за провјеру знања и оцјењивање (тестови, колоквијуми, завршни испити).

Члан 4.

(1) Студије првог циклуса високог образовања трају три или четири студијске године.

(2) У складу са Европским системом преноса бодова (ECTS) студије првог циклуса у трајању од три студијске године вреднују се са најмање 180 ECTS бодова, док се студије првог циклуса у трајању од четири студијске године вреднују са најмање 240 ECTS бодова.

(3) Изузетак од става 1. и 2. овог члана јесу студије медицине и студије стоматологије које су интегрисане и које се изводе као јединствен студијски програм који обухвата први и други циклус студија. Студије медицине и стоматологије трају шест студијских година и вреднују се са најмање 360 ECTS бодова.

Члан 5.

- (1) Настава на Универзитету организује се и изводи у току академске или студијске године.
- (2) Академска година, у правилу, почиње 1. октобра, а завршава 30.09.
- (3) Студијска година се организује у два семестра, гдје се у сваком семестру планира по 15 (петнаест) седмица наставе (зимски и љетни семестар), што значи укупно 30 (тридесет) седмица годишње током којих студент прати наставу у виду: предавања (П), вјежби (В), семинара (С), стручне праксе (СП), теренске наставе (ТН), итд. Преостале седмице предвиђене су за одржавање других облика наставе у виду групних консултација, завршавање појединих студијских обавеза, завршних испита и паузе између семестара.
- (4) Почетак зимског и љетњег семестра за сваку академску годину утврђује се одлуком Сената Универзитета којом се усваја академски календар за текућу академску годину.

Члан 6.

- (1) Наставним планом студија на првом циклусу утврђује се најмање 20, а највише 25 часова наставе седмично.
- (2) Изузетак од одредбе из става 1. овог члана представљају студијски програми за чију реализацију је потребно наставним планом првог циклуса студија утврдити већи број часова наставе седмично.
- (3) Један наставни час траје 45 минута.
- (4) Реализација наставног плана и програма првог циклуса студија одвија се у складу са академским календаром и распоредом наставе.

Структура студијског програма

Члан 7.

- (1) Студијски програм је скуп обавезних, изборних и факултативних предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбјеђују неопходна знања и вјештине за стицање дипломе одговарајућег нивоа и врсте студија.
- (2) Студијским програмом утврђују се:
 - 1) назив и циљеви студијског програма,
 - 2) област образовања којој припада студијски програм,
 - 3) врста и ниво студија,
 - 4) обим студија,
 - 5) исходи учења на нивоу студијског програма,
 - 6) струковно, односно академско звање које се стиче завршетком студијског програма,
 - 7) услови за упис на студијски програм за студенте из Републике и БиХ, односно иностранства,
 - 8) листа обавезних, изборних и факултативних предмета са оквирним садржајем,
 - 9) обавезна и помоћна литература за студиј,
 - 10) начин извођења студија и полагања испита за све облике стицања високог образовања,
 - 11) мјеста извођења наставе,
 - 12) потребно вријеме за извођење појединих облика студија,
 - 13) предвиђени број часова за поједине предмете и њихов распоред по годинама,
 - 14) бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу са ECTS бодовима,
 - 15) бодовна вриједност завршног рада исказана у складу са ECTS бодовима,
 - 16) услови уписа студената у сљедећи семестар, односно сљедећу годину студија, те предуслови за упис појединих предмета и групе предмета,
 - 17) начин избора предмета из других студијских програма,
 - 18) могућност извођења наставе на страним језицима,
 - 19) услови за прелазак са других студијских програма,
 - 20) силабуси наставних предмета,
 - 21) остала питања од значаја за извођење студијског програма.
- (3) Наставним планом се утврђује трајање студија, наставни предмети и њихов распоред по семестрима и годинама, те број часова за разне облике наставе.

Услови уписа

Члан 8.

(1) Упис кандидата обавља се на основу јавног конкурса који објављује Универзитет у роковима утврђеним законом.

(2) Право пријаве на конкурс за упис студената на студијске програме првог циклуса студија имају сва лица која су завршила четворогодишњу средњу школу у Републици Српској, Брчко Дистрикту и Федерацији Босне и Херцеговине, као и лица која су средњу школу завршила у иностранству.

(3) Докази о завршеној средњој школи, свједочанства и дипломе стечени у иностранству подлијежу обавези нострификације коју врши Министарство просвјете и културе РС.

(4) Поступку нострификације не подлијежу свједочанства и дипломе стечене у Републици Србији, сходно Споразуму о узајамном признавању докумената у образовању и регулисању статусних питања ученика и студената („Службени гласник РС” број 79/05).

Члан 9.

(1) Кандидат се уписује на одређени студијски програм на конкурентској основи, узимајући у обзир:

- врста и ниво претходног образовања,
- успјех у претходном образовању,
- резултати постигнути на пријемном испиту или резултати постигнути на испиту за провјеру склоности и способности и
- друге резултате значајне за упис кандидата.

(2) Редослијед кандидата за упис на први циклус студија, утврђује се на основу критеријума из става 1. овог члана, а сходно укупном броју бодова остварених кроз резултате у претходном образовању (просјечна оцјена из свих предмета четворогодишње средње школе множи се са бројем 10, максимално 50 бодова), резултата постигнутих на пријемном испиту, односно на испиту за провјеру склоности и способности (максимално 50 бодова). Укупно по оба основа, могуће је остварити максимално 100 бодова.

(3) Услови пријемног испита, односно услови испита за провјеру склоности и способности и начин полагања садржани су у јавном конкурс за упис студената.

(4) Факултети/академије општим актом могу утврдити детаљније критеријуме за упис у складу са специфичностима студијског програма који изводе, који не могу бити у супротности са Законом, Статутом Универзитета и овим правилником.

(5) Провођење пријемног испита, односно испита за провјеру склоности и способности, те рангирање кандидата за упис на студијски програм, проводи комисија коју рјешењем именује декан факултета/академије.

(6) Право на упис стиче кандидат који је рангиран у оквиру одобреног броја студената за упис на прву годину студија, у одговарајућој академској години.

(7) Ранг листа кандидата објављује се на интернет страници и огласној табли факултета/академије.

(8) Кандидати за упис на студијски програм првог циклуса студија могу поднијети приговор на поступак рангирања. Приговор се подноси декану чланице Универзитета у писаној форми, у року од 24 сата од објављивања ранг листе. Декан рјешава по приговору кандидата у року од два дана, при чему је одлука по приговору коначна.

(9) Кандидат који је остварио право на упис, а у предвиђеном року није извршио упис, губи право уписа, а, умјесто њега, право на упис стиче сљедећи кандидат на ранг листи.

(10) У случају истог укупног броја бодова два или више кандидата, предност има кандидат са већим бројем бодова оствареним на пријемном испиту или испиту за провјеру склоности и способности.

Члан 10.

- (1) Ранг листе кандидата за упис на прву годину првог циклуса студија комисије факултета/академија из члана 9. став 5. овог правилника достављају централној комисији за упис студената на прву годину првог циклуса студија, која се формира на нивоу Универзитета.
- (2) Централну комисију из става 1. овог члана именује ректор Универзитета рјешењем.
- (3) Комисија факултета/академија из члана 9. став 5. овог правилника дужна је да централној комисији достави ранг листу из става 1. овог члана у року од 24 часа од формирања исте.
- (4) У случају измјене ранг листе у поступку по приговору из члана 9. став 8. овог правилника, факултет/академија је у обавези да централној комисији за упис студената достави измијењену ранг листу и у прилогу исте одлуку по приговору.
- (5) На бази достављених ранг листи централна комисија за упис сачињава обједињени извјештај о резултатима пријемног испита, односно испита за провјеру склоности и способности и исти доставља Сенату Универзитета.

Организација наставе

Члан 11.

- (1) Студенти су обавезни да похађају предавања, семинаре и остале видове наставе у складу са њиховим статусом.
- (2) Присуство свим видовима наставе је обавезно за студенте и о њему воде евиденцију одговорни наставници и сарадници, на основу које студент по одслушаном семестру добија потпис од предметног наставника.
- (3) Изглед и садржај формулара који наставник користи за вођење евиденције о присуству на настави, из става 2. овог члана, утврђују Вијећа чланица Универзитета при чему је неопходно да исти садржи назив предмета, назив студијског програма, наставну једницу која се обрађује, датум и списак присутних студената, име и потпис предметног наставника.
- (4) У току семестра студент може одсуствовати 20% од укупног фонда сати за сваки облик наставе по једном предмету.
- (5) Студент који изостане са наставе више од 20% од укупног фонда сати у току семестра губи право на потпис предметног наставника.
- (6) Вијеће факултета/академије може, с обзиром на природу студијског програма и наставних предмета, својом одлуком утврдити и виши проценат дозвољених изостанака у току семестра, али не преко 40%.
- (7) Студент стиче право уписа наредног семестра, ако је сакупио све потписе из наставних предмета које је одслушао и овјерио претходни семестар.
- (8) Изузетно, од става 7. овог члана, у оправданим случајевима, студенту којем недостаје потпис наставника, на његов захтјев може се одобрити овјера претходног семестра и упис наредног семестра.
- (9) Захтјев за одобравање овјере претходног семестра и упис наредног семестра из става 8. овог члана студент подноси декану факултета/академије.
- (10) Уз захтјев за одобравање овјере претходног семестра и упис наредног семестра студент је обавезан приложити релевантну документацију којом доказује оправданост случаја из става 8. овог члана.
- (11) Декан, у случају основаности захтјева, доноси рјешење којим се студенту одобрава овјера претходног семестра и упис наредног семестра.
- (12) Уколико се утврди неоснованост захтјева, декан доноси рјешење о одбијању захтјева.
- (13) Против рјешења декана дозвољен је приговор студента научно-наставном вијећу факултета, односно умјетничко-научно-наставном вијећу академије, у року од 15 дана од пријема рјешења.
- (14) Одлука научно-наставног вијећа факултета, односно умјетничко-научно-наставног вијећа академије по приговору је коначна.

Члан 12.

- (1) Настава се изводи према утврђеном распореду часова.
- (2) Факултети/академије су дужни да распоред часова објаве на семестралном нивоу најкасније 7 (седам) дана прије почетка наставе.
- (3) Предметни наставник је обавезан да, у складу са студијским програмом, за сваки наставни предмет упозна студента са планом рада који укључује термине и начин провјере знања (тестове, пројекте и сл.) и остале облике индивидуалног рада студената (семинари, пројекти, задаће и др.), водећи при томе рачуна да сви наведени облици активности и обавеза студената буду усаглашени са утврђеним оптерећењем студената.
- (4) Предметни наставник је дужан да на почетку наставе упозна студенте са списком основне литературе коју ће студент користити за полагање испита, а која се објављује на интернет страници факултета/академије, као и са осталим одговорним наставницима и сарадницима на датом предмету.

Члан 13.

- (1) У оквиру наставног процеса организују се и консултације, хоспитације, рад у фоно лабораторији и лабораторији, рад у медијатеци или рачунарском центру, рад у читаоници и библиотеци факултета/академије, индивидуално и/или групно учествовање у стручним и научним пројектима и/или истраживањима и други повремено организовани облици наставе.
- (2) На лични захтјев, вијеће чланице Универзитета може студенту одобрити факултативно слушање предмета који нису дио студијског програма, уколико оцијени да за то постоје организационе могућности. Евиденција о факултативно положеним испитима, поред испитног записника и пријаве, води се у матичној књизи и додатку дипломи, у оквиру тачке 6.1, додатне информације о студенту.

Члан 14.

- (1) Задаци предвиђени за индивидуални рад студента (семинарски, домаћи, графички, пројекти и друго), морају бити равномјерно распоређени у току семестра. Укупни обим ових задатака мора бити усаглашен са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно ECTS бодовима.
- (2) Наставник је дужан у току наставе, израде самосталних задатака и припреме провјере знања, помоћи студентима организовањем консултација. Термини и вријеме за консултације требају бити усклађени са наставом и информације о истим доступне студентима (путем интернет странице или огласне табле).
- (3) Промјена распореда часова и плана рада у току наставе, у правилу није допуштена. Ако се укаже потреба за промјеном (због болести наставника и других оправданих разлога), продекан за наставу одобрава и одређује промјену.
- (4) О промјени из става 3. овог члана студенти морају бити на адекватан начин и благовремено обавјештени.

Члан 15.

- (1) Настава на Универзитету се изводи у одговарајућим просторима Универзитета и просторима наставних база Универзитета у току радне седмице.
- (2) Поједини облици наставе могу се организовати у форми “учења на даљину”, али се испити морају одржавати у сједишту факултета/академије и у одјељењима ван сједишта наведеним у дозволи за рад.
- (3) Практични рад и стручна пракса могу се организовати и изводити као саставни дио редовне наставе или као засебна цјелина.
- (4) Извођење наставе се може одвијати и путем електронских платформи у складу са општим актом који донесе Сенат Универзитета.
- (5) У оправданим случајевима научно-наставно/умјетничко-научно-наставно вијеће чланица Универзитета може донијети одлуку о извођењу дијела наставе (предавања) на хибридни начин (модел) за одређени студијски програм, који подразумијевају присуство студената и сарадника у учионици на факултету/академији или у одјељењу ван сједишта, уз учешће наставника путем електронских платформи у реалном времену.

- (6) Наставу (предавања) из става 5. овог члана на факултету/академији, или у одјељењу ван сједишта, могу изводити наставници са других високошколских установа.
- (7) Наставу из става 5. овог члана могу изводити и наставници на Универзитету у Источном Сарајеву у одјељењима ван сједишта.
- (8) Настава из става 5. овог члана не може бити организована у обиму који прелази 60% од укупног обима наставе (предавања) на наставном предмету.

Опредјелјивање за изборне предмете

Члан 16.

- (1) Студент се опредјелјује за изборне предмете, најкасније приликом уписа наредне године, које жели да слуша и полаже у наредној академској години.
- (2) Студентима се обезбјеђују информације о карактеру изборног предмета за који се опредјелјују до почетка академске године, те информације о објективним могућностима извођења наставе из изборних предмета у погледу минималног броја студената који ће их похађати.
- (3) Избор предмета врши се на начин да је укупан збир ECTS по семестру најмање 30, односно најмање 60 ECTS за годину.
- (4) Изборни предмети које је студент пријавио не могу се мијењати у току академске године.
- (5) Факултети/академије Универзитета задржавају право да на почетку академске године, донесу одлуку о утврђивању изборних предмета студијских програма за које ће се организовати настава, на основу интересовања кандидата и расположивих ресурса.
- (6) Начин и услове опредјелјивања студената за изборне предмете уређују чланице Универзитета својим актима.

Упис студијске године

Члан 17.

- (1) Студент стиче услов за упис наредне студијске године у складу са одредбама Закона о високом образовању.
- (2) У случају да студент не испуни услове за упис наредне године студија, обнавља годину и има право да прати наставу и полаже испите из наредне године студија до броја ECTS које је остварио у текућој години студија, умањеног за број ECTS бодова који су пренијети из ранијих година студија. Захтјев за остваривање овог права, подноси се декану факултета приликом обнове године.
- (3) Вијеће факултета/академије, за студента из става 2. овог члана, утврђује испите које може слушати и полагасти, о чему води посебну евиденцију.
- (4) Подаци уписани у евиденцију из става 3. овог члана, уписују се у студентску књижицу (индекс) и матичну књигу након што студент упише годину студија за коју је вођена евиденција.

Члан 18.

- (1) Студент који није положио све испите из претходне/их година студија нема право уписа наредне године студија без обзира на број ECTS које је остварио у текућој студијској години у коју је уписан.
- (2) Изузетно од става 1. овог члана, на молбу студената који нису положили све испите из претходне/их година студија, а који су остварили најмање 45 ECTS у текућој студијској години у коју су уписани, може се одобрити упис наредне године студија уколико збир ECTS бодова свих неположених испита у дотадашњем школовању не прелази 15 ECTS, односно уколико у наредну годину преноси не више од два испита из дотадашњег школовања.
- (3) Одлуку по захтјеву студената из става 2. овога члана доноси научно-наставно вијеће чланице Универзитета.

Обнова студијске године

Члан 19.

(1) Приликом обнове студијске године, у случају измјене наставног плана или садржаја студијског програма, студент који обнавља годину, има право да прихвати наступале измјене.

(2) При обнови студијске године, студент може промијенити изборне предмете у оквиру уписаног студијског програма односно модула.

Евалуација наставе

Члан 20.

(1) Праћење успјешности наставног процеса спроводи се анкетирањем студената, као дијела редовног надзора у погледу оцјењивања наставе, студијских програма, професора, сарадника и њихових предавачких способности.

(2) Анкета је анонимна.

(3) За спровођење анкете одговорни су Комитет за обезбјеђење квалитета, Универзитетска канцеларија за осигурање квалитета и сарадник за обезбјеђење квалитета факултета/академије.

III ПРАВИЛА О СТАТУСУ СТУДЕНТА

Статус студента

Члан 21.

(1) Статус студента стиче се уписом на одговарајући студијски програм и закључивањем уговора о студирању.

(2) Студент приликом уписа може стећи један од следећих статуса:

- а) редован студент,
- студент чије се студије финансирају из буџета Републике Српске,
- студент који самофинансира своје школовање,
- б) ванредан студент,
- в) студент страни држављанин.

(3) Студент је обавезан регулисати свој статус у свакој академској години:

- а) уписом године,
- б) обновом године,
- в) мировањем статуса студента.

(4) Статус студента престаје под условима утврђеним Законом о високом образовању и Статутом Универзитета.

(5) Лице којем је престао статус студента, може статус поново стећи под условима:

1) да Универзитет има просторне, кадровске и друге услове за омогућавање наставка студија;

2) да студент полаже испите и извршава обавезе утврђене наставним планом који је у примјени у вријеме поновног стицања статуса студента.

(6) У одлуци о одобравању поновног стицање статуса студента утврђују се обавезе студента у наставку студија.

(7) Одлуку о одобравању поновног стицања статуса студента доноси декан.

Статус студента врхунског спортисте и умјетника

Члан 22.

Студенту који има званично верификован статус врхунског спортисте, врхунског умјетника и слично може се одобрити савладавање студијског програма под посебним условима, које утврђује Сенат Универзитета, на приједлог Вијећа чланице Универзитета.

Статус студента са инвалидитетом

Члан 23.

(1) Студент са инвалидитетом има право на ментора, те праћење наставе и полагање испита на начин прилагођен његовим могућностима, као и равноправно укључење у све процесе на Универзитету који се тичу студената. Доказ да се ради о лицу са инвалидитетом, студент је дужан доставити приликом пријаве за упис на студије, односно уколико је до инвалидитета дошло у току студија након утврђивања инвалидитета од стране надлежног органа.

(2) Одлуком декана факултета/академије, одређује се начин студирања и полагања испита, зависно од врсте и степена инвалидитета, појединачно за сваког студената.

Мировање статуса студента

Члан 24.

(1) Права и обавезе студента могу мировати.

(2) Студенту се одобрава мировање права и обавеза у сљедећим случајевима:

а) теже болести,

б) боравка на стручној пракси у трајању од најмање три мјесеца, а највише годину дана,

в) одржавања трудноће,

г) његе дјетета до навршених годину дана,

д) вршења руководних функција у студентском представничком тијелу у трајању од највише једног мандата и

ђ) у другим оправданим случајевима, који се цијене у сваком конкретном случају.

(3) Мировање права и обавеза студенту се одобрава на лични захтјев. Уз захтјев за мировање права и обавеза, студент је обавезан приложити релевантну документацију којом доказује постојање разлога из става 2. овог члана.

(4) Захтјев за мировање права и обавеза подноси се прије наступања мировања, на почетку академске године, односно, у случају наступања разлога након уписане године, по наступању разлога за мировање статуса.

(5) Уколико разлози за мировање трају дуже од једне академске године, студент је дужан да захтјев за мировање статуса поднесе за наредну академску годину.

(6) Декан факултета/академије, у случају основаности захтјева, доноси рјешење којим се студенту одобрава мировање права и обавеза.

(7) Уколико се утврди неоснованост захтјева, декан доноси рјешење о одбијању захтјева.

(8) Против рјешења декана дозвољен је приговор научно-наставном, односно умјетничко-наставном вијећу, у року од 15 дана од пријема рјешења.

(9) Одлука научно-наставног, односно умјетничко-наставног вијећа по приговору студента је коначна.

(10) По престанку разлога због којих је затражио мировање, студент наставља студије према важећем студијском програму.

Промјена студијског програма

Члан 25.

(1) Студенту се може омогућити препис са једног студијског програма на други на нивоу универзитета или препис са другог Универзитета, у складу са одобреним уписним квотама.

(2) Право на промјену студијског програма (препис) може се остварити прије почетка академске године. Уз захтјев за промјену студијског програма, студент доставља увјерење о положеним испитима, наставни план и програм и исписницу са претходног студијског програма.

(3) Признавање испита врше одговорни наставници, односно комисија/комисије које именује Вијеће факултета/академије.

Члан 26.

(1) Студенту који је положио испит на другом студијском програму, признаје се положени испит у потпуности, ако по свом садржају и обиму најмање у износу 80% одговара предмету на наставном плану и програму на који се преписује, што се доказује наставним планом и програмом.

(2) Положени испит студенту се може признати и дјелимично уколико по свом садржају и обиму одговара предмету на наставном плану и програму на који се преписује у износу мањем од 80 %.

Члан 27.

(1) Признавањем испита, признаје се и оцјена којом је студент оцијењен на испиту, односно, број ECTS дефинисан наставним планом и програмом на који се студент преписује.

(2) Одлуку о препису и признатим испитима доноси декан факултета/академије, на приједлог научно-наставног вијећа, односно умјетничко-научно-наставног вијећа академије.

(3) Поступак преписа и признавања испита детаљније се регулише статутом чланица Универзитета.

Мобилност студената

Члан 28.

(1) Универзитет гарантује мобилност студената и признавање остварених бодова у току дотадашњег образовања на другом универзитету у складу са законом и правилима европског система преноса и акумулације бодова (ECTS – European Credit Transfer and Accumulation System).

(2) Студент има право да у току студија проведе одређено вријеме (семестар или студијску годину на сваком циклусу студија) на другом универзитету у земљи или у иностранству, посредством међународних програма за размјену студената или на бази билатералних уговора између овог и другог универзитета и других облика сарадње.

(3) У складу са уговором који студент закључује са Универзитетом и билатералним уговором између овог и универзитета на којем је студент боравио (провео семестар или студијску годину), признаје му се број кредита остварен за вријеме студирања са универзитета на коме је боравио.

(4) Уз захтјев за боравак на другом универзитету студент прилаже оригиналне документе предвиђене ECTS правилима за промјену мјеста студирања и то:

- потврду о пријему студента на други универзитет;
- уговор о студирању на другом универзитету.

(5) По завршетку мобилности студент Универзитету доставља оригиналне документе ради провођења поступка признавања бодова оставрених на другом универзитету и то:

- уговор о студирању на другом универзитету (уколико је било измјена уговора)
- препис оцјена који издаје универзитет на којем је студент био у мобилности;
- наставни план и програм који је студент похађао на универзитету на којем је био у мобилности.

(6) Академска и административна питања везана за мобилност уредиће се посебним актом који доноси Сенат Универзитета.

IV ВРЕДНОВАЊЕ РАДА СТУДЕНТА

Праћење рада студента

Члан 29.

(1) Рад и знање студента прати се и оцјењује континуирано у току семестра и на завршном испиту.

(2) Оцјењивање се врши додјеливањем бодова за сваки облик активности и путем провјере знања у току семестра (обавезне наставне активности) и на завршном испиту, а у складу са ECTS правилима.

(3) Евиденцију оцјењивања води предметни наставник и студентска служба факултета/академије.

(4) Евиденцију о пријавама студената на провјеру знања, излазак/неизлазак, те одустајање од полагања испита, провјеру, као и резултат који је остварио током провјере знања, ажурира се у

студентској служби чланице Универзитета, кроз информациони систем Универзитета на основу података који води предметни наставник.

(5) Предметни наставник обавезан је на почетку наставе у академској години, упознати студенте са методологијом организације наставе, праћења и оцјењивања, терминима провјере знања, карактером и садржином завршног испита, структуром укупног броја бодова и начином формирања оцјене.

Члан 30.

(1) Наставник је студентима дужан јавно саопштити резултате о броју освојених бодова након сваке провјере, као и укупан број бодова које је студент постигао од почетка наставе.

(2) У структури укупног броја бодова, најмање 50% мора бити предвиђено за обавезне наставне активности у току семестра.

(3) На захтјев студента, наставник је дужан детаљно образложити оцјену његовог рада.

(4) У оквиру трајања наставног процеса у току сваког семестра (15 седмица наставе), могу се организовати редовне и ванредне провјере знања у виду: тестова, квизова, диктата, конверзације и колоквијума.

Члан 31.

(1) Студенти су обавезни присуствовати свим провјерама знања.

(2) Провјере знања студената су јавне.

(3) Провјере из свих облика знања, прихватиће се као кумулативни испит, уколико је постигнут резултат позитиван, након сваке појединачне провјере и износи најмање 51% у укупној вриједности од 100% предвиђеног укупног фонда знања и вјештина.

Права и обавезе наставника у извођењу научно-наставног процеса

Члан 32.

(1) У извођењу научно-наставног процеса наставници имају права и обавезе да:

а) у потпуности држе наставу према распореду наставе и предвиђеном броју часова у складу са наставним планом и програмом,

б) воде евиденцију о присуству студената на настави, обављеним испитима и постигнутом

успјеху студената,

в) организују и изводе научно/умјетничко-истраживачки рад,

г) препоруче уџбенике и приручнике за наставни предмет који изводе,

д) редовно одржавају провјере знања студената према распореду, у прописаним роковима и путем утврђених облика провјере знања,

ђ) обављају консултације са студентима у сврху савладавања наставног програма,

е) предлажу усавршавање и преиспитивање програма наставног предмета,

ж) предлажу теме и буду ментори студентима при изради завршног рада,

з) обављају и друге послове утврђене Законом о високом образовању, Статутом

Универзитета и другим општим актима Универзитета.

(2) Куповина уџбеника предметног наставника не може бити услов за полагање испита.

Испитни рокови

Члан 33.

(1) Испитни рокови су одређени Статутом Универзитета.

(2) Јануарско-фебруарски, јунско-јулски и септембарски испитни рок садрже два термина.

(3) Априлски и октобарски испитни рок садрже један испитни термин, с тим да се октобарски испитни рок мора завршити најкасније до 15. октобра.

(4) При одређивању испитних рокова потребно је обезбиједити да разлика између два термина буде најмање 10 (десет) дана.

(5) Изузетно, на захтјев студената, Сенат може одобрити додатни октобарски испитни рок, односно полагање испита у два термина у оквиру априлског испитног рока.

(6) За студенте који обнављају завршну годину студија организују се испитни рокови сваког мјесеца у години, изузев августа, са по једним испитним термином.

(7) Студенти из става 6. овога члана, у испитним роковима из става 2. овога члана могу полагаати испите у оба испитна термина.

(8) Термини полагања завршних испита морају бити утврђени на такав начин да два испита из истог семестра не могу бити организована у једном дану, о чему се стара продекан за наставу факултета/академије.

(9) Колоквијуми се организују у терминима утврђеним за извођење наставе из предмета из којих је предвиђено полагање колоквијума.

(10) Термини полагања испита у сваком испитном року морају бити утврђени и јавно оглашени најмање 5 дана прије почетка пријаве испита.

Завршни испити

Члан 34.

(1) Предметни наставник обавезан је на првом часу наставе упознати студенте са начином полагања завршног испита и оквирним терминима за његово одржавање.

(2) Завршни испит се у структури бодова може вредновати са највише 50% укупног броја бодова и одржава се у испитним роковима из члана 32. овог правилника.

Члан 35.

(1) Завршном испиту може приступити студент који је задовољио све програмом прописане обавезе, те се благовремено пријавио за полагање тог испита.

(2) Наставним програмом може се прописати да је полагање одређеног испита условљено полагањем једног или више испита из претходног семестра/године студија.

(3) Студент је обавезан испит пријавити електронским путем, у складу са роковима оглашеним на огласној табли и страници факултета/академије, у оквиру дефинисаног рока за пријаву испита.

(4) Студент је дужан доћи на испит 15 (петнаест) минута прије почетка испита. Предметни наставник је дужан извршити идентификацију студената прије почетка испита, увидом у индекс студента.

(5) Предметни наставник, односно његов сарадник, дужни су упознати студенте да је уношење и кориштење недозвољених помагала на испиту дисциплински кажњиво и удаљити их са испита уколико користе недозвољена помагала.

Оцјењивање

Члан 36.

(1) Резултате провјере рада и знања студента у току наставе предметни наставник уноси у индекс студента.

(2) Након завршетка наставе и завршног испита, наставник одређује укупан број освојених бодова и формира коначну оцјену за сваког студента. Укупан број освојених бодова и завршну оцјену, наставник уноси у индекс, испитну пријаву и записник са полагања испита, које доставља студентској служби факултета/академије.

(3) Оцјењивање и вредновање успјеха врши се у складу са Статутом Универзитета, оцјенама од 5 до 10.

(4) Пролазне оцјене су од 6 до 10:

10 - изванредан, остварује се од 91 до 100 бодова;

9 - одличан, остварује се од 81 до 90 бодова;

8 - врло добар, остварује се од 71 до 80 бодова;

7 - добар, остварује се од 61 до 70 бодова;

6 - задовољава, остварује се од 51 до 60 бодова;

5 - не задовољава, остварује се од 0 до 50 бодова.

(5) Студент који је приступио испиту и одустао од полагања, оцјењује се оцјеном 5 – одустао/ла од полагања испита.

(6) Студент који није приступио полагању испита евидентира се ознаком – није изашао на испит.

(7) Студент који није положио испит, оцјењује се оцјеном 5 (не задовољава), с тим да се та оцјена не уписује у индекс и матичну књигу студената.

Члан 37.

- (1) Испити се полажу у сједишту факултета/академије или у одјељењима ван сједишта.
- (2) Уколико се ради о испиту из наставног предмета чији карактер то захтијева испит се може одржати и ван сједишта факултета/академије и ван одјељења ван сједишта.
- (3) Одлуку о полагању испита из става 2. овог члана у сваком појединачном случају доноси декан, што се детаљније регулише статутима факултета/академије.

Члан 38.

- (1) Испити и сви облици провјере знања су јавни. Јавност испита се обезбјеђује објављивањем распореда на огласним таблама/интернет страници факултета/академије.
- (2) Наставник је дужан тражити изузеће од обављања испита уколико постоји нека околност која може довести у сумњу његову непристрасност и објективност.
- (3) Студент може захтјевом тражити изузеће одговорног наставника и полагање испита пред комисијом уколико постоје основане сумње у непристрасност и објективност наставника.
- (4) Одлуку по захтјевима наставника и студента из ставова 2. и 3. овог члана доноси декан факултета/академије након достављеног мишљења научно-наставног вијећа факултета, односно умјетничко-научно-наставног вијећа академије.
- (5) Облици провјере знања могу бити писмени, усмени и практични.
- (6) Уколико се испит организује усмено, наставник треба омогућити свим заинтересованим студентима да присуствују испитивању. Усменом испиту, поред кандидата и испитивача, обавезно присуствује и најмање још једно лице из реда студената, наставника или сарадника.
- (7) Уколико се испит организује писмено, наставник треба упознати студенте којим се помагалима могу користити током испита.
- (8) Писмена или практична провјера знања из једног наставног предмета, не може трајати краће од 1 (једног) нити дуже од 3 (три) сата, зависно од сложености наставног предмета. На писменом испиту, предметни наставник мора осигурати примјерену удаљеност између студената, а која уколико је то могуће с обзиром на капацитете учионица подразумијева најмање једно празно мјесто и хоризонтално и вертикално између студената који полагају писмени испит.
- Писмени испит се сматра завршеним након што то објави предметни наставник или предсједник комисије, ако се испит полаже комисијски.
- (9) Уколико је провјера знања дефинисана тако да се састоји и из писменог и усменог дијела испита, приликом одређивања термина за писмени и усмени дио испита, мора се водити рачуна да период између писменог и усменог дијела испита не може бити дужи од 7 (седам) дана.

Члан 39.

- (1) Наставник је студентима дужан саопштити резултате усменог завршног испита одмах по одржаном испиту, а потписан записник и пријаве доставити студентској служби, најкасније сљедећег радног дана.
- (2) Резултати писменог завршног испита и коначне оцјене објављују се у року од 5 (пет) дана од дана испита, истицањем броја индекса и оцјене на огласној табли, односно, интернет страници факултета/академије. Потписан записник и пријаве наставник је дужан доставити студентској служби, најкасније сљедећег радног дана од дана објављивања резултата.
- (3) Уколико је студент оцијењен оцјеном 5 (не задовољава), наставник је дужан, на његов захтјев, упознати га са недостацима рада и омогућити му увид у писмени рад.
- (4) Уколико је испит положило мање од 50% студената који су редовно похађали наставу и полагали завршни испит, наставник је, на захтјев студената, дужан одржати групне консултације са студентима, прије наредног испитног рока.

Члан 40.

- (1) Уколико студент сматра да је оштећен у поступку спровођења и оцјењивања испита, или у осталим облицима провјере знања, односно да испит није обављен у складу са Законом, Статутом Универзитета и овим правилником, студент има право декану факултета/академије, поднијети приговор на добијену оцјену у року од два дана од дана добијања оцјене.

(2) Студент је обавезан приговор из става 1. овог члана писмено образложити, навођењем наставног предмета, предметног наставника – испитивача, времена одржавања испита, начина одржавања испита, испитних питања, запажања у вези са разлогом подношења приговора и имена најмање једног студента који је присуствовао испиту у тренутку настанка разлога за подношење приговора.

(3) Декан факултета/академије обавезан је у року од три дана од пријема приговора, спровести процедуру за утврђивање основаности приговора и донијети рјешење по истом.

(4) Процедура за утврђивање основаности приговора из претходног става подразумијева писмено обавјештавање предметног наставника о садржају приговора и писмено изјашњавање по наводима изнесеним у приговору.

(5) На основу поднесеног приговора и писмене изјаве предметног наставника, декан утврђује основаност приговора. Уколико оцијени да је приговор из става 1. овог члана основан, декан факултета/академије доноси рјешење о понављању испита, са којим треба упознати предметног наставника и студента. Истим рјешењем именује се трочлана испитна комисија и утврђује термин поновног испита. У комисију се именују два наставника која имају избор у наставничко звање за ужу научну област којој припада предмет на којем се понавља испит и један наставник који има избор у наставничко звање за сродну ужу научну област, при чему се сродном ужом научном облашћу сматра област која припада истом пољу. Наставник (испитивач) с чијом оцјеном студент није задовољан може бити члан комисије. Вријеме и мјесто одржавања испита се објављује на огласним таблама и интернет страници факултета/академије.

(6) У случају из става 5. овог члана, полагање испита пред испитном комисијом обавља се најкасније у року од седам дана од пријема рјешења о понављању испита.

(7) Сваки од чланова комисије оцјењује студента. На основу оцјена чланова комисије, утврђује се просјечна оцјена. Просјечна оцјена сматра се коначном.

(8) Записник о току испита и оцјени, комисија доставља студентској служби факултета/академије и предметном наставнику, одмах по обављеном испиту, најкасније наредног радног дана.

Члан 41.

(1) Студент који није задовољан резултатима испита и при томе нема приговор на начин одржавања испита и начин оцјењивања од стране предметног наставника, може поднијети декану факултета/академије захтјев за поништење оцјене остварене на завршном испиту у року од 48 сати од одржавања испита.

(2) Студент из става 1. овог члана може поново да полаже испит пред предметним наставником у законом дефинисаним испитним роковима.

Члан 42.

(1) Послије три неуспјела покушаја полагања истог испита, студент има право да на лични захтјев полаже испит пред испитном комисијом коју именује декан факултета/академије.

(2) Неуспјешним покушајем из става 1. овог члана сматра се случај када је студент приступио полагању испита, али није положио.

(3) Неуспјешним покушајем из става 1. овог члана не сматра се случај када студент пријави и не изађе на испит.

(4) Комисија из става 1. овог члана има најмање три члана. У комисију се именују најмање два наставника која имају избор у наставничко звање за ужу научну област којој припада предмет на којем се организује комисијско полагање испита и највише један наставник који има избор у наставничко звање за сродну ужу научну област, при чему се сродном ужом научном облашћу сматра област која припада истом научном пољу. У случају из става 1. овог члана предметни наставник код кога студент не може да положи испит може бити члан те комисије.

(5) Вријеме и мјесто одржавања испита се објављује на огласним таблама и интернет страници факултета/академије.

(6) Сваки од чланова комисије оцјењује студента. На основу оцјена чланова комисије, утврђује се просјечна оцјена. Просјечна оцјена сматра се коначном.

(7) Записник о току испита и оцјени и пријаву комисија доставља студентској служби факултета/академије и предметном наставнику, одмах по обављеном испиту, најкасније сљедећег радног дана.

Члан 43.

(1) У случају спријечености предметног наставника да одржи завршни испит, именује се замјенски наставник за дати предмет, са листе одговорних наставника који има избор за ужу научну област из које је дати предмет, о чему одлуку доноси декан факултета/академије.

(2) У недостатку замјенског наставника који треба да одржи завршни испит, декан факултета/академије именује Комисију за одржавање завршног испита.

(3) Комисија из става 2. овог члана има три члана. У комисију се именују два наставника која имају избор у наставничко звање за ужу научну област којој припада предмет на којем се организује комисијско полагање испита и један наставник који има избор у наставничко звање за сродну ужу научну област, при чему се сродном ужом научном облашћу сматра област која припада истом научном пољу.

(4) Вријеме и мјесто одржавања испита се објављује на огласним таблама и интернет страници факултета/академије.

Завршни рад

Члан 44.

(1) Наставним планом и програмом може бити предвиђен завршни рад.

(2) Завршни рад представља самосталну стручну обраду одређене теме.

(3) Завршни рад се израђује у форми и обиму који се утврђује интерним правилима факултета/академије.

(4) На првом циклусу студија завршни рад се вреднује ECTS бодовима, у складу са лиценцираним наставним планом и програмом.

(5) Завршним радом студент доказује да је на основу знања стеченог током студија овладао заданом темом, да је тему обрадио по предвиђеној методологији, да зна да користи стручну литературу и терминологију, као и да је исправно наводи.

(6) Тема завршног рада бира се из предмета које садржи студијски програм.

(7) Могуће теме завршних радова и чланове комисије предлажу предметни наставници односно ментори. До почетка академске године научно-наставно, односно умјетничко-научно-наставно вијеће на приједлог катедре, усваја списак тема завршних радова за текућу годину који се објављује на огласној табли и интернет страници факултета/академије.

(8) Студенту се може од стране вијећа факултета/академије одобрити тема завршног рада коју самостално предложи, уз претходну консултацију са наставником код којег жели да уради завршни рад.

Члан 45.

(1) Тему завршног рада студент може да пријави на прописаном обрасцу, након одслушаног и овјереног претпоследњег семестра студија.

(2) Пријаву теме завршног рада потврђује ментор, својим потписом на предвиђеном обрасцу.

(3) Пријава завршног рада обухвата следеће податке: име и презиме студента, број индекса, студијски програм, смијер, назив теме, предмет, датум пријаве, потпис ментора и потпис студента.

Члан 46.

(1) У студијској години наставник може преузети, у својству ментора, највише 10 (десет) завршних радова за студијске програме из техничких, биотехничких, природно-математичких и медицинских наука, односно највише 15 завршних радова за студијске програме из друштвених, хуманистичких и умјетничких наука.

(2) Наставник је дужан водити евиденцију својих менторстава.

Члан 47.

Студент може само једном промијенити тему завршног рада.

Члан 48.

(1) Завршни рад студент израђује самостално.

(2) Ментор је обавезан да прати рад студента, помаже му савјетима и упућивањем у литературу.

Члан 49.

(1) Студент формира завршни рад у концепту са свим припадајућим дијеловима. Концепт се предаје наставнику - ментору на увид и преглед. Студент је дужан поступити према упутствима и примједбама наставника - ментора.

(2) Наставник је дужан прегледати рад и вратити га са коментаром најкасније за двије седмице од дана предаје рада.

(3) Након прве предаје завршне верзије рада од стране студента ментору, вијеће чланице Универзитета може формирати Комисију за одбрану завршног рада.

(4) Комисија из става 3. овог члана састоји се од три члана (предсједника, ментора и члана).

Члан 50.

(1) Студент предаје 5 (пет) примјерака завршног рада у штампаној форми као и у електронској форми студентској служби факултета/академије.

(2) Након предаје завршног рада, декан факултета/академије заказује одбрану завршног рада у термину који предложи ментор.

(3) Подаци о одбрани објављују се на интернет страници и огласној табли факултета/академије. Од предаје рада до његове одбране мора проћи најмање 5 (пет) дана.

Члан 51.

(1) Одбрана завршног рада састоји се, у правилу, од усменог излагања резултата рада и образложења издвојених закључака, као и одговора на питања комисије у вези резултата рада и закључака.

(2) Ако студент не задовољи на одбрани завршног рада, има право да затражи да му се одобри избор нове теме, у оквиру истог или другог предмета.

(3) Завршни рад и одбрана оцјењују се јединственом оцјеном.

(6) Сваки од чланова комисије оцјењује студента. На основу оцјена чланова комисије, утврђује се просјечна оцјена. Просјечна оцјена сматра се коначном.

Информисање студената

Члан 52.

(1) Упознавање студената са правима и обавезама врши се:

а) објављивањем распореда наставе на почетку семестра на огласној табли и интернет страници факултета/академије, у складу са чланом 12. овог правилника,

б) објављивањем термина полагања испита у складу са чланом 32. овог правилника.

в) обавјештавањем о резултатима постигнутим на испитима у року 5 (пет) дана од полагања писменог, односно практичног дијела испита, уз безусловну могућност студента да изврши увид у свој писмени рад;

г) објављивањем информација у публикацијама, штампаним информацијама и на интернет страници Универзитета, односно факултета/академије.

(2) О остваривању права студената из става 1. овог члана брину се декан и продекан за наставу факултета/академије.

V ИСПРАВЕ О СТУДИЈАМА

Диплома

Члан 53.

(1) Студент који је положио све испите предвиђене за уписани студијски програм и испунио све остале обавезе прописане Статутом Универзитета и овим правилником, стиче диплому студија првог циклуса, односно, интегрисаних студија одговарајућег студијског програма.

- (2) Диплома о завршеном првом циклусу студија издаје се у складу са Законом.
- (3) Уз диплому из претходног става, студенту се обавезно издаје додатак дипломи.
- (4) Додатак дипломи садржи вјештине, компетенције и знања носиоца дипломе и друге податке у складу са законом, Статутом Универзитета и другим подзаконским актима.
- (5) У додатку дипломи обавезно се наводе и ECTS бодови остварени ван матичне високошколске установе.
- (6) Додатак дипломи се израђује ћиричним писмом на српском језику. На захтјев студента, додаток дипломи се израђује латиничним писмом на једном од језика других конститутивних народа БиХ. Диплома и додаток дипломи, на захтјев студента, издаје се и на енглеском језику.
- (7) Диплому о завршеном првом циклусу студија и додаток дипломи потписују ректор Универзитета и декан факултета/академије.
- (8) Диплома се овјерава сувим жигом Универзитета.
- (9) Додатак дипломи овјерава се печатом Универзитета и факултета/академије.

Члан 54.

- (1) Диплома и додаток дипломи се уручују на свечаној промоцији.
- (2) Свечану промоцију студената који су стекли диплому првог циклуса студија обавља декан факултета/академије.

Друге исправе

Члан 55.

- (1) Приликом уписа на студијски програм студенту се издаје студентска књижица – индекс.
- (2) На захтјев студента, студенту се издају и друге исправе о подацима о којима се води службена евиденција.

Студентска идентификациона картица

Члан 56.

Универзитет, односно факултет/академија може студенту издати студентску идентификациону картицу као доказ да је лице регистровано као студент Универзитета, а којом му се обезбјеђује:

- приступ просторима у којима се одвијају студентски програми Универзитета,
- коришћење библиотека, рачунарских учионица, осим ако нису предвиђена посебна правила регистрације,
- приступ спортским и другим објектима који стоје на располагању Универзитету,
- и за друге активности у оквиру дјелатности Универзитета.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57.

- (1) Вијеће факултета/академије може, својим актима утврдити ближа правила студирања и специфичности за предмете и додатне услове које студент мора испунити као услов за похађање предавања и полагање испита из појединих предмета у текућој студијској години.
- (2) Акти факултета/академија из става 1. овог члана, не могу бити у супротности са овим правилником и не могу ускраћивати права студентима утврђена овим актом.

Примјена Правилника

Члан 58.

- (1) Студенти уписани у складу са раније важећим Законом о високом образовању имају право да заврше студиј у складу са тим законом.
- (2) Студенти који не доврше дипломски студиј у року прописан раније важећим Законом о високом образовању, студије могу наставити у складу са Законом о високом образовању („Службени гласник РС“ број: 67/20), Статутом Универзитета и овим правилником.

Ступање на снагу

Члан 59.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о студирању на првом циклусу студија на Универзитету у Источном Сарајеву број: 01-C-235-1-XLIX/18 од 12.07.2018. године.

Члан 60.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Универзитета.

Број: 01-C-371-1-XLIV/22
Датум: 23.11.2022. године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СЕНАТА
РЕКТОР

Milica Kulić
проф. др Милан Кулић